

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ ಅಯೋಧ್ಯಾಕಾಂಡೇ

॥ ಏಕಸಪ್ತತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ಶ್ರೀ ರಂಗರಾಮಾನುಜ ಮಹಾದೇಶಿಕನ್

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ಶ್ರೀಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ರಾಮಾನುಜಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಮತೇ ನಿಗಮಾಂತಮಹಾದೇಶಿಕಾಯ ನಮಃ
ಶ್ರೀಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣಭರತಶತ್ರುಘ್ನಹನುಮತ್ಸಮೇತ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಪರಬ್ರಹ್ಮಣೇ ನಮಃ

॥ ಏಕಸಪ್ತತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ॥

ಸೇನಯಾ ಸಹ ಭರತಸ್ಯ ರಥೇನ ಯಾತ್ರಾಮಾರ್ಗೇ ವಿವಿಧಾನಿ ಸ್ಥಾನಾನಿ
ಸಮುಲ್ಲಂಘ್ಯ ತಸ್ಯೋಜಿಹಾನಾಯಾಂ ನಗರ್ಯಾಮೇಕಸ್ಮಿನ್ನುದ್ಯಾನೇ
ಪ್ರವೇಶಸ್ತತ್ರ ಸೇನಾಂ ಶನೈಃ ಶನೈರಾಗಂತುಮಾದಿಶ್ಯ ಸ್ವಯಂ ರಥೇನ
ತೀವ್ರವೇಗಾತ್ ಪುರಃಸೃತ್ಯ ಸಾಲವನಮತಿಕ್ರಮ್ಯಾಯೋಧ್ಯಾನಿಕಟೇ ಗಮನಂ
ತತಶ್ಚ ಅಯೋಧ್ಯಾಯಾ ದುರವಸ್ಥಾಂ ದರ್ಶಂ ದರ್ಶಮಗ್ರೇ ಸರಣಂ
ಸಾರಥಿಂ ಪ್ರತಿ ಸ್ವೀಯಂ ದುಃಖಪೂರ್ಣಮುದ್ಗಾರಂ ಪ್ರಕಟಯ್ಯ ರಾಜಭವನೇ
ಪ್ರವೇಶಶ್ಚ

ಸ ಪ್ರಾಙ್ಮುಖೋ ರಾಜಗೃಹಾದಭಿನಿಯಾಯ ವೀರ್ಯವಾನ್ |
ತತಃ ಸುದಾಮಾಂ ದ್ಯುತಿಮಾನ್ ಸಂತೀರ್ಯಾವೇಕ್ಷ್ಯ ತಾಂ ನದೀಂ || 2.71.1 ||

ಹ್ರಾದಿನೀಂ ದೂರಪಾರಾಂ ಚ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷೋತಸ್ತರಂಗಿಣೀಂ |
ಶತದ್ರುಮತರಚ್ಛೇಮಾನ್ ನದೀಮಿಕ್ಷ್ವಾಕುನಂದನಃ || 2.71.2 ||

ಐಲಧಾನೇ ನದೀಂ ತೀರ್ತ್ವಾ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಚಾಪರಪರ್ವತಾನ್ |
ಶಿಲಾಮಾಕುರ್ವತೀ ತೀರ್ತ್ವಾ ಆಗ್ನೇಯಂ ಶಲ್ಯಕರ್ಷಣಂ || 2.71.3 ||

ಸತ್ಯಸಂಧಃ ಶುಚಿಭೂತ್ವಾ ಪ್ರೇಕ್ಷಮಾಣಃ ಶಿಲಾವಹಾಂ |
ಅಭ್ಯಗಾತ್ ಸ ಮಹಾಶೈಲಾನ್ ವನಂ ಚೈತ್ರರಥಂ ಪ್ರತಿ || 2.71.4 ||

ಸರಸ್ವತೀಂ ಚ ಗಂಗಾಂ ಚ ಯುಗ್ಮೇನ ಪ್ರತಿಪದ್ಯ ಚ |
ಉತ್ತರಾನ್ ವೀರಮತ್ಸ್ಯಾನಾಂ ಭಾರುಂಡಂ ಪ್ರಾವಿಶದ್ ವನಂ || 2.71.5 ||

ವೇಗಿನೀಂ ಚ ಕುಲಿಂಗಾಖ್ಯಾಂ ಹ್ರಾದಿನೀಂ ಪರ್ವತಾವೃತಾಂ |
ಯಮುನಾಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಸಂತೀರ್ಣೋ ಬಲಮಾಶ್ವಾಸಯತ್ ತದಾ || 2.71.6 ||

ಶೀತೀಕೃತ್ಯ ತು ಗಾತ್ರಾಣಿ ಕ್ಲಾಂತಾನಾಶ್ವಾಸ್ಯ ವಾಜಿನಃ |
ತತ್ರ ಸ್ನಾತ್ವಾ ಚ ಪೀತ್ವಾ ಚ ಪ್ರಾಯಾದಾದಾಯ ಚೋದಕಂ || 2.71.7 ||

ರಾಜಪುತ್ರೋ ಮಹಾರಣ್ಯಮನಭೀಕ್ಷೋಪಸೇವಿತಂ |
ಭದ್ರೋ ಭದ್ರೇಣ ಯಾನೇನ ಮಾರುತಃ ಖಮಿವಾತ್ಯಗಾತ್ || 2.71.8 ||

ಭಾಗೀರಥೀಂ ದುಷ್ಪ್ರತರಾಂ ಸೋಽಶುಧಾನೇ ಮಹಾನದೀಂ |
ಉಪಾಯಾದ್ ರಾಘವಸ್ತೂರ್ಣಂ ಪ್ರಾಗ್ವಟೇ ವಿಶ್ರುತೇ ಪುರೇ || 2.71.9 ||

ಸ ಗಂಗಾಂ ಪ್ರಾಗ್ವಟೇ ತೀರ್ತ್ವಾ ಸಮಾಯಾತ್ ಕುಟಿಕೋಷ್ಠಿಕಾಂ |
ಸಬಲಸ್ತಾಂ ಸ ತೀರ್ತ್ವಾಥ ಸಮಗಾದ್ ಧರ್ಮವರ್ಧನಂ || 2.71.10 ||

ತೋರಣಂ ದಕ್ಷಿಣಾರ್ಧೇನ ಜಂಬೂಪ್ರಸ್ಥಂ ಸಮಾಗಮತ್ |
ವರೂಢಂ ಚ ಯಯೌ ರಮ್ಯಂ ಗ್ರಾಮಂ ದಶರಥಾತ್ಮಜಃ || 2.71.11 ||

ತತ್ರ ರಮ್ಯೇ ವನೇ ವಾಸಂ ಕೃತ್ವಾಸೌ ಪ್ರಾಜ್ಞುಖೋ ಯಯೌ |
ಉದ್ಯಾನಮುಜ್ಜಿಹಾನಾಯಾಃ ಪ್ರಿಯಕಾ ಯತ್ರ ಪಾದಪಾಃ || 2.71.12 ||

ಸ ತಾಂಸ್ತು ಪ್ರಿಯಕಾನ್ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಶೀಘ್ರಾನಾಸ್ಥಾಯ ವಾಜಿನಃ |
ಅನುಜ್ಞಾಪ್ಯಾಥ ಭರತೋ ವಾಹಿನೀಂ ತ್ವರಿತೋ ಯಯೌ || 2.71.13 ||

ವಾಸಂ ಕೃತ್ವಾ ಸರ್ವತೀರ್ಥೇ ತೀರ್ತಾ ಚೋತ್ತಾನಿಕಾಂ ನದೀಂ |
ಅನ್ಯಾ ನದೀಶ್ಚ ವಿವಿಧೈಃ ಪಾರ್ವತೀಯೈಸ್ತುರಂಗಮೈಃ || 2.71.14 ||

ಹಸ್ತಿಪೃಷ್ಠಕಮಾಸಾದ್ಯ ಕುಟಿಕಾಮಪ್ಯವರ್ತತ |
ತತಾರ ಚ ನರವ್ಯಾಘ್ರೋ ಲೋಹಿತೈ ಚ ಕಪೀವತೀಂ || 2.71.15 ||

ಏಕಸಾಲೇ ಸ್ಥಾನುಮತೀಂ ವಿನತೇ ಗೋಮತೀಂ ನದೀಂ |
ಕಲಿಂಗನಗರೇ ಚಾಪಿ ಪ್ರಾಪ್ಯ ಸಾಲವನಂ ತದಾ || 2.71.16 ||

ಭರತಃ ಕ್ಷಿಪ್ರಮಾಗಚ್ಛತ್ ಸುಪರಿಶ್ರಾಂತವಾಹನಃ |
ವನಂ ಚ ಸಮತೀತ್ಯಾಶು ಶರ್ವರ್ಯಾಮರುಣೋದಯೇ || 2.71.17 ||

ಅಯೋಧ್ಯಾಂ ಮನುನಾ ರಾಜ್ಞಾ ನಿರ್ಮಿತಾಂ ಸ ದದರ್ಶ ಹ |
ತಾಂ ಪುರೀಂ ಪುರುಷವ್ಯಾಪ್ತಃ ಸಪ್ತರಾತ್ರೋಷಿತಃ ಪಥಿ || 2.71.18 ||

ಅಯೋಧ್ಯಾಮಗ್ರತೋ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸಾರಥಿಂ ಚೇದಮಬ್ರವೀತ್ |
ಏಷಾ ನಾತಿಪ್ರತೀತಾ ಮೇ ಪುಣ್ಯೋದ್ಯಾನಾ ಯಶಸ್ವಿನೀ || 2.71.19 ||

ಅಯೋಧ್ಯಾ ದೃಶ್ಯತೇ ದೂರಾತ್ ಸಾರಥೇ ಪಾಂಡುಮೃತ್ತಿಕಾ |
ಯಜ್ವಿಭಿರ್ಗುಣಸಂಪನ್ನೈರ್ಬ್ರಾಹ್ಮಣೈರ್ವೇದಪಾರಗೈಃ || 2.71.20 ||

ಭೂಯಿಷ್ಠಮೃದ್ಧೈರಾಕೀರ್ಣಾ
ರಾಜರ್ಷಿವರಪಾಲಿತಾ |
ಅಯೋಧ್ಯಾಯಾಂ ಪುರಾ ಶಬ್ದಃ
ಶ್ರೂಯತೇ ತುಮುಲೋ ಮಹಾನ್ || 2.71.21 ||

ಸಮಂತಾನ್ನರನಾರೀಣಾಂ ತಮದ್ಯ ನ ಶೃಣೋಮ್ಯಹಂ |
ಉದ್ಯಾನಾನಿ ಹಿ ಸಾಯಾಹ್ನೇ ಕ್ರೀಡಿತ್ವೋಪರತ್ಯರ್ನರೈಃ || 2.71.22 ||

ಸಮಂತಾದ್ ವಿಪ್ರಧಾವದ್ಭಿಃ ಪ್ರಕಾಶಂತೇ ಮಮಾನ್ಯಥಾ |
ತಾನ್ಯದ್ಯಾನುರುದಂತೀವ ಪರಿತ್ಯಕ್ತಾನಿ ಕಾಮಿಭಿಃ || 2.71.23 ||

ಅರಣ್ಯಭೂತೇವ ಪುರೀ ಸಾರಥೇ ಪ್ರತಿಭಾತಿ ಮಾಂ |
ನಹ್ಯತ್ರ ಯಾನ್ಮೈದೃಶ್ಯಂತೇ ನ ಗಜೈರ್ನ ಚ ವಾಜಿಭಿಃ |
ನಿರ್ಯಾಂತೋ ವಾಭಿಯಾಂತೋ ವಾ ನರಮುಖ್ಯಾ ಯಥಾ ಪುರಾ || 2.71.24 ||

ಉದ್ಯಾನಾನಿ ಪುರಾ ಭಾಂತಿ ಮತ್ತಪ್ರಮುದಿತಾನಿ ಚ |
ಜನಾನಾಂ ರತಿಸಂಯೋಗೇಷ್ಟತ್ಯಂತಗುಣವಂತಿ ಚ || 2.71.25 ||

ತಾನ್ಯೇತಾನ್ಯದ್ಯ ಪಶ್ಯಾಮಿ ನಿರಾನಂದಾನಿ ಸರ್ವಶಃ |
ಸ್ರಸ್ತಪರ್ಣೈರನುಪಥಂ ವಿಕ್ರೋಶದ್ಭಿರಿವ ದ್ರುಮೈಃ || 2.71.26 ||

ನಾದ್ಯಾಪಿ ಶ್ರುಯತೇ ಶಬ್ದೋ ಮತ್ತಾನಾಂ ಮೃಗಪಕ್ಷಿಣಾಂ |
ಸರಕ್ತಾಂ ಮಧುರಾಂ ವಾಣೀ ಕಲಂ ವ್ಯಾಹರತಾಂ ಬಹು || 2.71.27 ||

ಚಂದನಾಗುರುಸಂಪೃಕ್ತೋ ಧೂಪಸಮೂರ್ಛಿತೋಽಮಲಃ |
ಪ್ರವಾತಿ ಪವನಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಿಂ ನು ನಾದ್ಯ ಯಥಾ ಪುರಾ || 2.71.28 ||

ಭೇರೀಮೃದಂಗವೀಣಾನಾಂ ಕೋಣಸಂಘಟ್ಟಿತಃ ಪುನಃ |
ಕಿಮದ್ಯ ಶಬ್ದೋ ವಿರತಃ ಸದಾದೀನಗತಿಃ ಪುರಾ || 2.71.29 ||

ಅನಿಷ್ಟಾನಿ ಚ ಪಾಪಾನಿ ಪಶ್ಯಾಮಿ ವಿವಿಧಾನಿ ಚ |
ನಿಮಿತ್ತಾನ್ಯಮನೋಜ್ಞಾನಿ ತೇನ ಸೀದತಿ ಮೇ ಮನಃ || 2.71.30 ||

ಸರ್ವಥಾ ಕುಶಲಂ ಸೂತ ದುರ್ಲಭಂ ಮಮ ಬಂಧುಷು |
ತಥಾ ಹ್ಯಸತಿ ಸಮ್ಮೋಹೇ ಹೃದಯಂ ಸೀದತೀವ ಮೇ || 2.71.31 ||

ವಿಷಣ್ಣಃ ಶ್ರಾಂತಹೃದಯಸ್ತಸ್ತಃ ಸಂಲುಲಿತೇಂದ್ರಿಯಃ |
ಭರತಃ ಪ್ರವಿವೇಶಾಶು ಪುರೀಮಿಕ್ಷ್ವಾಕುಪಾಲಿತಾಂ || 2.71.32 ||

ದ್ವಾರೇಣ ವೈಜಯಂತೇನ ಪ್ರಾವಿಶಚ್ಛ್ರಾಂತವಾಹನಃ |
ದ್ವಾಃಸ್ಥೈರುತ್ಥಾಯ ವಿಜಯಮುಕ್ತಸೈಃ ಸಹಿತೋ ಯಯೌ || 2.71.33 ||

ಸ ತ್ವನೇಕಾಗ್ರಹೃದಯೋ ದ್ವಾಃಸ್ಥಂ ಪ್ರತ್ಯರ್ಚ್ಯ ತಂ ಜನಂ |
ಸೂತಮಶ್ವಪತೇಃ ಕ್ಲಾಂತಮಬ್ರವೀತ್ ತತ್ರ ರಾಘವಃ || 2.71.34 ||

ಕಿಮಹಂ ತ್ವರಯಾಽನೀತಃ ಕಾರಣೇನ ವಿನಾನಘ |
ಅಶುಭಾಶಂಕಿ ಹೃದಯಂ ಶೀಲಂ ಚ ಪತತೀವ ಮೇ || 2.71.35 ||

ಶ್ರುತಾ ನು ಯಾದೃಶಾಃ ಪೂರ್ವಂ ನೃಪತೀನಾಂ ವಿನಾಶನೇ |
ಆಕಾರಾಂಸ್ತಾನಹಂ ಸರ್ವಾನಿಹ ಪಶ್ಯಾಮಿ ಸಾರಥೇ || 2.71.36 ||

ಸಮ್ಮಾರ್ಜನವಿಹೀನಾನಿ ಪರುಷಾಣ್ಯುಪಲಕ್ಷಯೇ |
ಅಸಂಯತಕವಾಟಾನಿ ಶ್ರೀವಿಹೀನಾನಿ ಸರ್ವಶಃ || 2.71.37 ||

ಬಲಿಕರ್ಮವಿಹೀನಾನಿ ಧೂಪಸಮ್ಮೋದನೇನ ಚ |
ಅನಾಶಿತಕುಟುಂಬಾನಿ ಪ್ರಭಾಹೀನಜನಾನಿ ಚ || 2.71.38 ||

ಅಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾನಿ ಪಶ್ಯಾಮಿ ಕುಟುಂಬಿಭವನಾನ್ಯಹಂ |
ಅಪೇತಮಾಲ್ಯಶೋಭಾನಿ ಅಸಮ್ಮೃಷ್ಟಾಜಿರಾಣಿ ಚ || 2.71.39 ||

ದೇವಾಗಾರಾಣಿ ಶೂನ್ಯಾನಿ ನ ಭಾಂತೀಹ ಯಥಾ ಪುರಾ |
ದೇವತಾರ್ಚಾಃ ಪ್ರವಿದ್ಧಾಶ್ಚ ಯಜ್ಞಗೋಷ್ಠಾಸ್ತಥೈವ ಚ || 2.71.40 ||

ಮಾಲ್ಯಾಪಣೇಷು ರಾಜಂತೇ ನಾದ್ಯ ಪಣ್ಯಾನಿ ವಾ ತಥಾ |
ದೃಶ್ಯಂತೇ ವಣಿಜೋಽಪ್ಯದ್ಯ ನ ಯಥಾಪೂರ್ವಮತ್ರ ವೈ || 2.71.41 ||

ಧ್ಯಾನಸಂವಿಗ್ನಹೃದಯಾ ನಷ್ಟವ್ಯಾಪಾರಯಂತ್ರಿತಾಃ |
ದೇವಾಯತನಚೈತ್ಯೇಷು ದೀನಾಃ ಪಕ್ಷಿಮೃಗಾಸ್ತಥಾ || 2.71.42 ||

ಮಲಿನಂ ಚಾಶ್ರುಪೂರ್ಣಾಕ್ಷಂ ದೀನಂ ಧ್ಯಾನಪರಂ ಕೃಶಂ |
ಸಸ್ತ್ರೀಪುಂಸಂ ಚ ಪಶ್ಯಾಮಿ ಜನಮುತ್ಕಂಠಿತಂ ಪುರೇ || 2.71.43 ||

ಇತ್ಯೇವಮುಕ್ತ್ವಾ ಭರತಃ ಸೂತಂ ತಂ ದೀನಮಾನಸಃ |
ತಾನ್ಯನಿಷ್ಠಾನ್ಯಯೋಧ್ಯಾಯಾಂ ಪ್ರೇಕ್ಷ್ಯ ರಾಜಗೃಹಂ ಯಯೌ || 2.71.44 ||

ತಾಂ ಶೂನ್ಯಶೃಂಗಾಟಕವೇಶ್ಮರಥ್ಯಾಂ
ರಜೋರುಣದ್ವಾರಕವಾಟಯಂತ್ರಾಂ |
ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಪುರೀಮಿಂದ್ರಪುರೀಪ್ರಕಾಶಾಂ
ದುಃಖೇನ ಸಂಪೂರ್ಣತರೋ ಬಭೂವ || 2.71.45 ||

ಬಭೂವ ಪಶ್ಯನ್ ಮನಸೋಽಪ್ರಿಯಾಣಿ
ಯಾನ್ಯನ್ಯದಾ ನಾಸ್ಯ ಪುರೇ ಬಭೂವುಃ |

ಅವಾಕ್ಶಿರಾ ದೀನಮನಾ ನ ಹೃಷ್ಟಃ
ಪಿತುರ್ಮಹಾತ್ಮಾ ಪ್ರವಿವೇಶ ವೇಶ್ಮ || 2.71.46 ||

|| ಇತ್ಯಾರ್ಷೇ ಶ್ರೀಮದ್ರಾಮಾಯಣೇ ವಾಲ್ಮೀಕೀಯೇ ಆದಿಕಾವ್ಯೇ
ಅಯೋಧ್ಯಾಕಾಂಡೇ ಏಕಸಪ್ತತಿತಮಃ ಸರ್ಗಃ ||